

Bizkaia
Arrazola (Atxondo): tfori.
Arrieta: tfori.
Bakio: tfori.
Bermeo: tfori, **eyásti*.
Berriz: tfori, **eyásti*.
Bolibar (Markina-Xemein): tfori, eyásti.
Busturia: tfori.
Dima: tfori.
Elantxobe: tfori.
Elorrio: tfori.
Errigoiti: tfori.
Gamiz-Fika: tfori.
Getxo: tfori.
Gizaburuaga: tfori.
Ibarruri (Muxika): tfori.
Kortezubi: tfori.
Larrabetzu: tfori, **eyásti*.
Laukiz: tfori.
Leioa: tfori.
Lekeitio: tfori.
Lemoa: tfori.
Lemoiz: tfori.
Mañaria: tfori, **eyásti*.
M. Etxebarri: tfori.
Mendata: tfori.
Mungia: tfori.
Ondarroa: tfori, **eyásti*.
Orozko: tfori, **eyásti*.
Otxandio: tfori.
Sondika: tfori.
U. Etxebarri: tfori.
Zaratamo: tfori.
Zeanuri: tfori, **eyásti*.
Zeberio: tfori.
Zollo (Arrankudiaga): tfori.
Zornotza: tfori.

Araba
Aramaio: eyásti, tfori.

Gipuzkoa
Aia: eastí, tfori.
Amezketeta: tfori, piñí.
Andoain: tfori.
Arrasate: tfori.
Asteasu: tfori, eyásti.
Ataun: tfori, eyásti, eyásti.
Azkoitia: tfori, eyásti.
Azpeitia: tfori, eyásti.
Beasain: eyásti, tfori.

Beizama: tfori, eyásti.
Bergara: eyásti, tfori.
Deba: tfori, eyásti, eyásti.
Donostia (Ibaeta): tfori.
Eibar: tfori.
Elduain: eyakoéyásti, tfori.
Elgoibar: eyásti, tfori.
Errezil: eyásti, tfori.
Ezkio-Itsaso: tfori, eásti.
Getaria: tfori, **eyástija* (mark.).
Hernani: tfori.
Hondarribia: tfori.
Ikaztegieta: tforie.
Lasarte: tfori, **eyástija* (mark.).
Legazpi: tfori, **eyásti*.
Leintz Gatzaga: eyásti, tfori.
Mendaro: tfori, eyásti.
Oiartzun: tfori, éjsa, **eyásti*.
Oñati: eyásti, **tfori*.
Oñati (Araotz): eyásti, tfori.
Orexa: eyásti, eyásti, tfori.
Orio: tfori.
Pasaia: tfori, **éastí*.
Tolosa: tfori, piñí, **eyásti*.
Urretxu: tfori, eyásti.
Zegama: tfori, eyásti.
Zestoa (Arroa): eyásti, tfori.

Nafarroako Foru Komunitatea
Abaurregaina / Abaurrea Alta: tfori, tfori.
Alkotz: eyástiék (mark.).
Aniz: eyástin, tfori, **eyástin*.
Arbizu: eyaskí, eyástija (mark.), tforiddak (mark.).
Beruete: tforé, easté.
Donamaria: eyásti.
Dorrao / Torrano: tfori, eyásti.
Erratzu: sóri, tfori, **éastí*.
Etxalar: eyáskin, tfori.
Etxaleku: eyásti.
Etxarri (Larraun): tfori, eásti.
Eugi: tforie (mark.).
Ezkurra: eyásti, **tfori*.
Gaintza: eásti, tfori.
Goizueta: eyásti, tfori.
Igoa: tforé, tforé, eásti.
Jaurrieta: tfori.
Leitza: eyásti, tfori.
Lekaroz: eyástin, tfori, sóri, **eyaskín*.
Luzaide / Valcarlos: iisi, tfori, **héyastina*.

Mezkiritz (Ureta): tforiek (mark.).
Oderitz: tfori, eyásti.
Suarbe: tfori, eyásti.
Sunbilla: eásti, tfori.
Urdiain: eyásti.
Zilbeti: tfori.
Zugarramurdi: eyaskí.

Lapurdi
Ahetze: eyáskin, tfori, **lumakí*.
Arrangoitze: tfori, héyastín, **eyástin*, **lumakí*.
Azkaine: tfori, lumako ihisi, **forihisi*.
Bardoze: tfori.
Beskoitze: tfori, iisi.
Donibane Lohizune: tfori.
Hazparne: tfori.
Hendaia: tfori, eásti.
Itsua: iisi, tfori.
Makea: ajreko irisi, **eyástin*, **tfori*.
Mugerre: tfori.
Sara: iisi, eásti, **tfori*.
Senpere: tfori.
Urketa: tfori.
Uztaritze: eyástin, tfori.

Nafarroa Beherea
Aldude: eyástin, tfori, **iisi*.
Arboti-Zohota: tfori, ihise.
Armendaritze: ihisi, sóri, tfori, ihisi, ajdeko.
Arnegi: tfori, **héyastin*, **iisiak* (mark.).
Arrueta: tfori, sóri.
Baigorri: tfori, ajresko.
Bastida: tfori.
Behorlegi: tfori, eyáskin.
Bidarra: eyástin, **tfori*, **iisi*.
Ezterenzubi: ajdesorí, ajde tforiak (mark.), sóri, tfori, lumako ihisi, **héyastina*.
Gamarte: sóri, tfori.
Garrúze: tfori.
Irisarri: tfori, eyástin, **eyásti*.
Izturitze: eyástin, tfori, **ihisi*.
Jutsi: tfori, ihisia (mark.), lumakojhisi.
Landibarre: tfori, **iisi*.
Larzabale: ihise, tfori, sóri, ajreko.
Uharte Garazi: tfori, eyástin, iisi.

Zuberoa
Altzai: tfori, heyásti.
Altzurükü: tfori, tforiak (mark.), heyástiak (mark.).

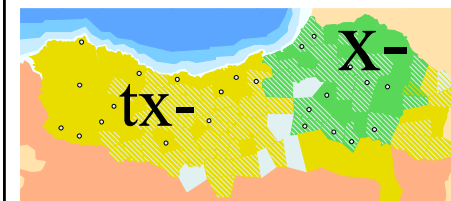
Barkoxe: tfori, heyásti.
Domintxaine: tfori, ihise.
Eskiula: tfori, ihise, ajreko ihise, tfori.
Larraine: heyásti, tfori, ihise.
Montori: tfori.
Pagola: tfori, tfori, sóri, ihisjak (mark.).
Santa Grazi: tfori, bašihisi.
Sohüta: tfori, heyásti.
Urdiñarbe: ihise, tfori, bašihise, ajdeko ihise.
Ürrüstoi: ihise, tfori.

Mapan sartzen ez diren erantzunak:

Lapurdi
Makea: **egasti*.

Nafarroa Beherea
Armendaritze: zori, xori.
Arnegi: **ihize*.
Bidarra: **ihize*.
Ezterenzubi: lumako.
Jutsi: lumako.
Larzabale: aideko.
Uharte Garazi: ihize.

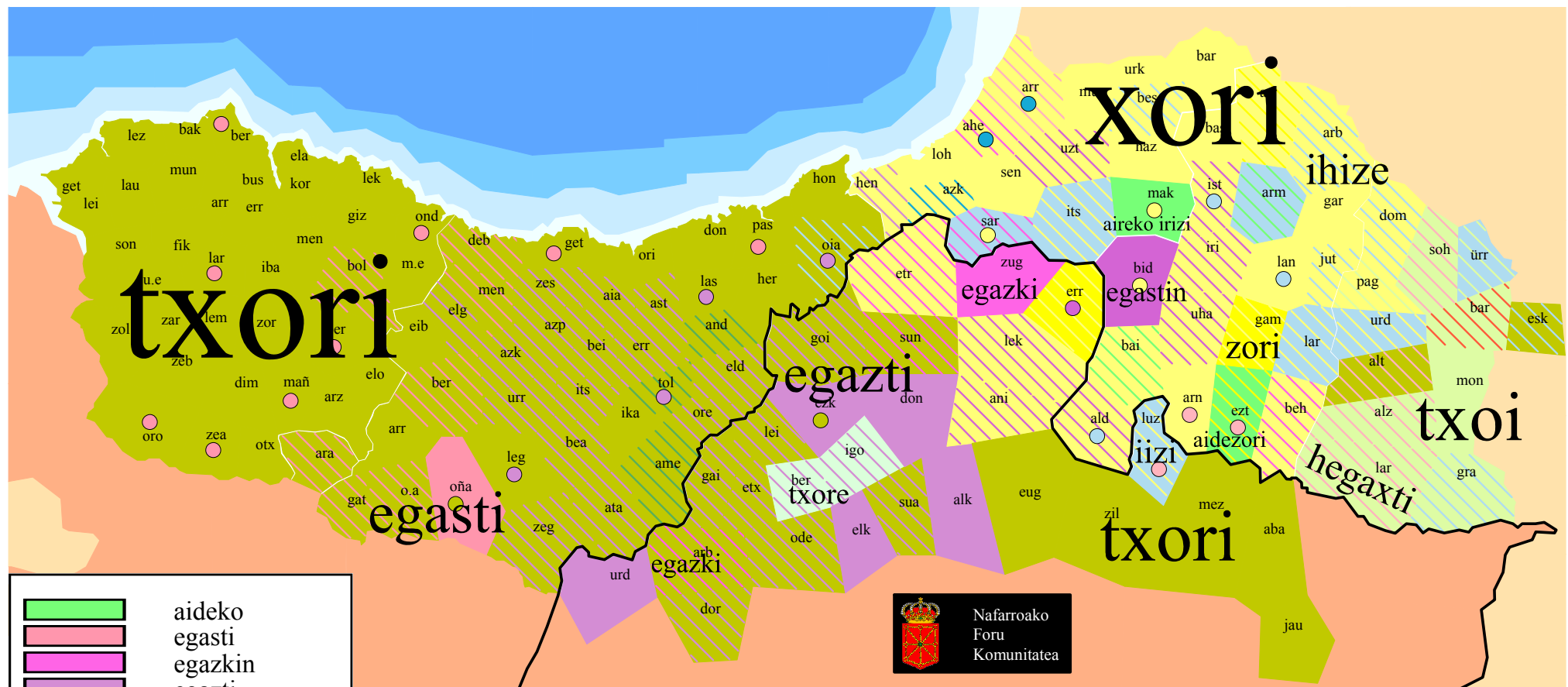
Zuberoa
Eskiula: aideko.
Larraine: ihize.
Pagola: ihize.
Urdiñarbe: aideko.

125. Mapa: pájaro, ave / oiseau / bird

GALDERA: 05010; ALG: 17; ALEANR: XI, 1409

EHHA

	txori
	egasti
	egazki
	egaztin
	hegazkina
	hegaztina
	ihize
	lumako
	pixti
	txoi
	txore
	xori
	zori

Oñati: - Ink.: *Olloa txoria da?* - Lek.: *Etxakixat, egastixa bai, txorixa es.*
Legazpi: *Egazti neretzat egodun danak, egoa daukien danak: egaztia asi txoritik eta aundieneaño.*
Lasarte: *Egaztiya aidean dabillena. Bueno lurreko olluai ta ere bai egaztiya deitzen diyogu, oi dana egaztiya da. Baino egaztiya aidian dabillena.*
Baigorri: *Eta xoria ttipiagoa, xoriak ttipitasun bat erakusten du... un vautre airezkoa da... oilar bat, hegaztina guk eztugu erraiten, oilarra ezta xoria, ez eta hegaztina, hegaztina da hegalez gainez gain dabilana, oilarra zangoz dabila.*
Jutsi: *Xoriak, iduri luke gauza tipiak diren, xoxoak ta beste, hildaxori, eta horiek oro. Bestiak haundioak, ihiziak, urzo batendako ere, xoria ezta, ihizia, lumako ihizia, pekada baten hiltzia re eztuzu erten xori bat hil.*

- Herri askotan bi izendapen jaso dira: “txori” eta “(h) egazti”. Hauetan maparatzean “txori” erantzunari eman zaio lehentasuna.
 - “Txori” eta “aideko” formez gain, bildutako “hegaztin”, “pizi”, “ihize”, “basihize” hitzen esanahia oso aldakorra da eta hitzen arteko oposizioak ere oso desberdinak dira. Bizkaian, “egasti” ‘ave de corral / volaille’ da nagusiki. Bestetan aldiz, xoria baino handiagoko animale hegalduna edota hiperonimo hutsa izan daiteke, hau da: xori guziak hegazti dira, baina hegazti guziak ez dira baitezpada xori. Bien arteko muga ere aldatzen da: usoa baino handiagoa dena hegazkitzat dauka lekuko anitzek.